

Nesih Ve Recim Cezası

Nesih sözlükte, ‘iki şeyi yan yana getirip birindeki yazıyı diğerine aktarma’ anlamına gelir. ‘Bir şeyi uygulamadan kaldırıp yerine başka bir şey koymaya’ da nesih denir. Bir âyetteki hükmün başka âyetle hafifletilmesi böyledir. Birinci âyete mensuh ikincisine nâsih denir.[1]

Buna göre bir kişinin, yazdığı bir yazıyı bir başka yere aktarması nesihdir. Bu kişi o yazının bir bölümünü çıkarır, bir bölümünü değiştirir, büyük bir bölümünü de aynen aktarır. İkinci yazı birinciyi nesheder ve onun yerine geçer. Allah’ın son Kitabı, öncekilerin yerine geçmek üzere indirilmiştir. Allah, öncekilerde olan hükümlerin bir kısmını son Kitab’ına almamış, bir kısmını daha iyisi ile değiştirmiş, büyük bir bölümünü de aynen aktarmıştır. Allah Teâlâ şöyle buyurur:

وَعِيسَى أَنْ أَقِيمُوا شَرَاعَ لَكُمْ مِنَ الدِّينِ مَا وَصَّى بِهِ نُوحًا وَالَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ وَمَا وَصَّيْنَا بِهِ إِبْرَاهِيمَ وَمُوسَى الدِّينَ وَلَا تَتَفَرَّقُوا فِيهِ

“Allah, Nuh’a buyurduğunu sizin için bu dinin şeriati yapmıştır. Sana vahyettiğimiz, İbrahim’e, Musa’ya ve İsa’ya emrettiğimiz şudur: Dini ayakta tutun, o konuda ayrılığa düşmeyin...” (Şûrâ 42/13)

Kur’an’da yeni âyetler vardır. Bunlar, öncekilerde olan hükümleri hafifletmişlerdir. Allah Teâlâ şöyle buyurur:

يَأْمُرُهُم بِالْمَعْرُوفِ ذِينَ يَتَّبِعُونَ الرَّسُولَ النَّبِيَّ الْأُمِّيَّ الَّذِي يَجِدُونَهُ مَكْتُوبًا عِنْدَهُمْ فِي التَّوْرَةِ وَالْإِنْجِيلِ أَلَّا يَضَعُ عَنْهُمْ إِصْرَهُمْ وَالْأَغْلَالَ الَّتِي كَانَتْ وَيُنْهَاهُمْ عَنِ الْمُنْكَرِ وَيُحِلُّ لَهُمُ الطَّيِّبَاتِ وَيُحَرِّمُ عَلَيْهِمُ الْخَبَائِثَ وَعَلَيْهِمْ

“Yanlarındaki Tevrat’ta ve İncil’de yazılı bulacakları ümmî Peygambere uyanlara; işte onlara o Peygamber iyiliği emreder, kötülüğü yasaklar. İyi şeyleri helâl, pis şeyleri haram kılar. Sırtlarından ağır yükleri, boyunlarından demir halkaları kaldırır atar ...” (A’raf 7/157)

Önceki kitaplarda olduğu halde insanlardan gizlenmiş ve zamanla unutulmuş âyetler vardır. Bunların bir kısmı Kur’an’a alınmış, bir kısmı alınmamıştır. Kur’an’da olduğu halde elimizdeki Tevrat ve İncil’de olmayan âyetlerin sebebi budur. Allah Teâlâ şöyle buyurur:

عَنْ كَثِيرٍ قَدْ جَاءَكُمْ مِنَ اللَّهِ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ قَدْ جَاءَكُمْ رَسُولُنَا يُبَيِّنُ لَكُمْ كَثِيرًا مِمَّا كُنْتُمْ تُخْفُونَ مِنَ الْكِتَابِ وَيَعْفُو عَنْ كَثِيرٍ قَدْ جَاءَكُمْ مِنَ اللَّهِ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ قَدْ جَاءَكُمْ رَسُولُنَا يُبَيِّنُ لَكُمْ كَثِيرًا مِمَّا كُنْتُمْ تُخْفُونَ مِنَ الْكِتَابِ وَيَعْفُو عَنْ كَثِيرٍ قَدْ جَاءَكُمْ مِنَ اللَّهِ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ قَدْ جَاءَكُمْ رَسُولُنَا يُبَيِّنُ لَكُمْ كَثِيرًا مِمَّا كُنْتُمْ تُخْفُونَ مِنَ الْكِتَابِ وَيَعْفُو عَنْ كَثِيرٍ

“Ey Ehl-i Kitap,[2] Kitap’tan gizlediğiniz bir çok şeyi size açıklayan bir çoğunu da affeden Elçimiz geldi. Size Allah’tan bir nur ve açık bir kitap geldi.” (Mâide 5/15)

Önceki Kitaplara, insanlar tarafından yapılan ilaveler de vardır. Bunu da şu âyetten anlıyoruz:

قَلِيلًا فَوَيْلٌ لَهُمْ مِمَّا كَتَبَتْ فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ يَكْتُوبُونَ الْكِتَابَ بِأَيْدِيهِمْ ثُمَّ يَقُولُونَ هَذَا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ لِيَشْتَرُوا بِهِ ثَمَنًا بِأَيْدِيهِمْ وَوَيْلٌ لَهُمْ مِمَّا يَكْسِبُونَ

“Vay o kimselere ki, kendi elleriyle yazar sonra biraz karşılık almak için “bu Allah katındandır” derler. Vay o ellerinin yazdığından dolayı onlara! Vay o kazandıklarından dolayı onlara!...”[3] (Bakara 2/79)

Bu tür ilaveler, bütünlüğü bozduğu için onları anlamak zor olmaz. Ehl-i Kitap, bu ilavelere değil, Allah’ın kendilerine indirdiğine uymalıdır. Allah Teâlâ şöyle buyurur:

نِيُونَ وَالْأَحْبَارُ بِمَا لَرَبَانَا أَنْزَلْنَا التَّورَةَ فِيهَا هُدًى وَنُورٌ يَحْكُمُ بِهَا النَّبِيُّونَ الَّذِينَ أَسْلَمُوا لِلَّذِينَ هَادُوا وَآيَاتٍ تَمَنَّا قَلِيلًا وَمَنْ لَمْ اسْتَحْفَظُوا مِنْ كِتَابِ اللَّهِ وَكَانُوا عَلَيْهِ شُهَدَاءَ فَلَا تَخْشَوُا النَّاسَ وَخَشَوُا اللَّهَ وَلَا تَتَّبِعُوا آيَاتِ اللَّهِ فَمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ

“Tevrat’ı biz indirdik. Onda bir hidayet ve bir nur vardı. Allah’a teslim olmuş peygamberler Yahudiler arasında onunla hüküm verirdiler. Hocalar ve alimler de Allah’ın kitabından hafızalarında olanla hükmederlerdi. Onlar bu hükme şahit idiler. Siz, insanlardan korkmayın; benden korkun. âyetlerimi bir kaç paraya değişmeyin. Her kim Allahın indirdiği hükümlerle hüküm vermezse onlar kafirlerin ta kendileridir.” (Mâide 5/44)

نَزَلَ اللَّهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ وَلِيَحْكُمَ أَهْلَ الْإِنجِيلِ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فِيهِ وَمَنْ لَمْ يَحْكَمْ بِمَا أَ

“İncil’i bilenler, Allahın o kitapta indirdiği ile hüküm versinler. Kim Allah’ın indirdiğine göre hükmetmezse onlar fasıkların ta kendileridir.” (Mâide 5/47)

(...)

Önceki kitaplara yapılan ilaveleri tespit için Kur’an’a başvurmak gerekir. Çünkü o kitaplardaki doğruları koruma görevi Kur’an’a aittir. Allah Teâlâ şöyle buyurur:

بِ وَمُهَيَّمْنَا عَلَيْهِ فَأَحْكُمُ بَيْنَهُمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ وَلَا تَتَّبِعْ وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ الْكِتَابِ أُمَّةً وَاحِدَةً وَلَكِنْ لِيَبْلُوَكُمْ أَهْوَاءَهُمْ عَمَّا جَاءَكَ مِنَ الْحَقِّ لِكُلِّ جَعَلْنَا مِنْكُمْ شِرْعَةً وَمِنْهَاجًا وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَجَعَلَكُمْ وَنَبِيٍّ مَا آتَاكُمْ فَاسْتَبِقُوا الْخَيْرَاتِ إِلَى اللَّهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ

Kendinde olan âyetlerle[4] öncekileri tasdik eden ve koruma altına alan bu kitabı, sana hak olarak indirdik. O halde aralarında Allah’ın indirdiği ile hükmet. Sana gelen doğruları bırakıp onların arzularına uyma. Her birinize bir şeriat ve bir yol belirledik. (Gayretiniz olmadan) Allah (imanınızı) yaratsaydı hepinizi tek bir ümmet yapardı. Oysa verdiği hükümlerle sizi denemek için böyle yaptı. Artık hayırlı işlerde yarışın. Hepinizin dönüşü Allah’adır. O, uyuşmazlığa düştüğünüz şeyleri size bildirecektir.” (Mâide 5/48)

Bu âyetler gösteriyor ki Kur’an, Allah tarafından indirilmiş kitapların son nüshası olup önceki kitapları neshetmiştir. Artık uyulması gereken odur. Allah Teâlâ şöyle buyurur:

جِيلٍ يَأْمُرُهُمْ بِالْمَعْرُوفِ الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ الرَّسُولَ النَّبِيَّ الْأُمِّيَّ الَّذِي يَجِدُونَهُ مَكْتُوبًا عِنْدَهُمْ فِي التَّورَةِ وَالْإِنجِيلِ لَهُمُ الطَّيِّبَاتُ وَيُحَرِّمُ عَلَيْهِمُ الْخَبَائِثَ وَيَضَعُ عَنْهُمْ أَصْرَهُمْ وَالْأَعْلَالَ الَّتِي كَانَتْ وَيُنَهَاكُمُ عَنِ الْمُنْكَرِ وَخُونَ مُفْلِدِينَ عَلَيْهِمْ فَأَلْدِينُ أَمَنُوا بِهِ وَعَزَّرُوهُ وَنَصَرُوهُ وَاتَّبَعُوا النُّورَ الَّذِي أَنْزَلَ مَعَهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الَّذِينَ

“Yanlarındaki Tevrat’ta ve İncil’de yazılı bulacakları ümmi Peygambere uyanlara; işte onlara o Peygamber iyiliği emreder, kötülüğü yasaklar. İyi şeyleri helâl, pis şeyleri haram kılar. Sırtlarından ağır yükleri, boyunlarından demir halkaları kaldırır atar. Ona iman eden, onu saygıyla destekleyen, ona yardımcı olan ve onunla beraber indirilen

Nur'a (Kur'an'a) uyanlar varya, işte umduklarına kavuşacak olanlar onlardır... “
(A'raf 7/157)

Sünnetin Kur'ân âyetlerini neshedip edemeyeceği konusunda gereksiz tartışmalar yapılmıştır. Sünnet Kur'ân'a tabidir. Tabi olana ayrı bir hüküm verilemez.[5] Allah Teâlâ şöyle buyurur:

رَضُ عَنِ الْمُشْرِكِينَ اتَّبِعْ مَا أُوحِيَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَأَعْ

“Rabbinden sana ne vahy olunuyorsa ona uy. Ondan başka ilâh yoktur. Sen o müşriklere bakma.” (En'am 6/106)

وَبَدَّلَهُ فَلَمْ يَكُنْ لِي أَنْ أَبَدِّلَهُ وَإِذَا تُتْلَى عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ قَالَ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا أَنْتَ بَقْرَانٌ غَيْرٌ هَذَا أ
مِنْ تَلْقَاءِ نَفْسِي إِنْ أَتَّبِعُ إِلَّا مَا يُوحَى إِلَيَّ إِنِّي أَخَافُ إِنْ عَصَيْتُ رَبِّي عَذَابٌ يَوْمٍ عَظِيمٍ

“Âyetlerimiz onlara açık belgeler halinde okununca, bizimle karşılaşmak istemeyenler şöyle dediler: “Ya bundan başka bir Kur'ân getir veya bunu değiştir.” De ki: “Onu kendiliğimden değiştirmem, olacak şey değildir. Ben, bana ne vahy olunursa sadece ona uyarım. Ben Rabbime karşı gelirim, büyük bir günün azabından korkarım.” (Yunus 10/15)

Bir âyet neshedilince, Peygamberimizin onunla ilgili söz ve uygulamalarının da neshedilmiş olacağı açıktır.

Âyetin lafzının neshedilip manasının kaldığı da iddia edilir. Bir âyet, ancak bir başka âyet ile neshedileceğinden sonraki âyet, öncekinin lafzı gibi manasını da nesheder.

Neshin tarifini veren âyet şudur:

ءِ قَدِيرًا مَا نَنْسَخُ مِنْ آيَةٍ أَوْ نُنسِهَا نَأْتِ بِخَيْرٍ مِنْهَا أَوْ مِثْلَهَا أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ

“Biz bir âyeti nesheder veya unutturursak, yerine daha hayırlısını, ya da dengini getiririz. Bilmez misin, Allah'ın gücü her şeye yeter.” (Bakara 2/106)

Bir âyet de şöyledir:

وَنَ لَا يَعْلَمُونَ إِذَا بَدَّلْنَا آيَةً مَكَانَ آيَةٍ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا يُنَزِّلُ قَالُوا إِنَّمَا أَنْتَ مُفْتَرٍ بَلْ أَكْثَرُهُمْ

“Bir âyeti bir başka âyetle değiştirince, ki Allah neyi indireceğini çok iyi bilir, şöyle dediler: “Sen sadece iftiracısın.” Yok, onların pek çoğu bilmezler.” (Nahl 16/101)

Bu âyetler, nesih için iki şeyi şart koymuştur:

1. Âyetler arasında olması.
2. Nesheden âyetin, önceki âyetle aynı hükmü veya ondan daha hayırlı bir hükmü taşıması.

Sonuç olarak Kur'an âyetlerinin büyük bir bölümü, önceki kitaplarda olan âyetlerle aynı hükümleri taşımakta, bir kısmı da hafifletici hükümler içermektedir. Hafifletmeye zina cezası örnek olabilir.

Tevrat ve İncil’de zinanın cezası ölümdür. Bunu Peygamberimiz de bir süre uygulamıştır. Kur’ân o hükmü önce müebbet hapse çevirmiş daha sonra da 100 değneğe indirmiştir. Şimdi bu konu ile ilgili neshin Tevrat’ta, İncil’de ve Kur’an’daki seyrini izleyelim.

A- TEVRAT’TA ZİNA CEZASI

Levililer Bap 20’de şu hükümler yer alır:

10 Biri başka birinin karısıyla, yani komşusunun karısıyla zina ederse, hem kendisi, hem de zina ettiği kadın kesinlikle öldürülecektir.

11 Babasının karısıyla yatan, babasının namusuna leke sürmüş olur. İkisi de kesinlikle öldürülecektir. Ölümü hak etmişlerdir.

12 Bir adam geliniyle yatarsa, ikisi de kesinlikle öldürülecektir. Rezillik etmişler, ölümü hak etmişlerdir.

13 Bir erkek başka bir erkekle cinsel ilişki kurarsa, ikisi de iğrençlik etmiş olur. Kesinlikle öldürülecekler. Ölümü hak etmişlerdir.

17 Bir adam anne ya da baba tarafından üvey olan kız kardeşiyle evlenir, cinsel ilişki kurarsa, utançtır. Açıkça aşağılanıp halkın arasından atılacaklardır. Adam kız kardeşiyle ilişki kurduğu için suçunun cezasını çekecektir.

19 Teyzenle ya da halanla cinsel ilişki kurmayacaksınız. Çünkü yakın akrabanın namusudur. İkiniz de suçunuzun cezasını çekeceksiniz.

20 Amcasının karısıyla cinsel ilişki kuran adam, amcasının namusuna leke sürmüş olur. İkisi de günahlarının cezasını çekecek ve çocuk sahibi olmadan öleceklerdir.

21 Kardeşinin karısıyla evlenen adam rezillik etmiş olur. Kardeşinin namusunu lekelemiştir. Çocuk sahibi olmayacaklardır.

Tesniye Bap 22’de şu hükümler yer alır:

22 Eğer bir adam başka birinin karısıyla yatarken yakalanırsa, hem kadınla yatan adam, hem kadın, ikisi de öldürülecek. İsrail’den kötülüğü atacaksınız.

23 Eğer bir adam kentte başka biriyle nişanlı ergen bir kızla karşılaşır ve onunla yatarsa,

24 İkisini de kentin kapısına götürecek, taşıyarak öldüreceksiniz. Çünkü kız kentte olduğu halde yardım istemek için bağırmadı; adam da komşusunun karısıyla ilişki kurdu. Aranızdaki kötülüğü ortadan kaldıracaksınız.

25 Eğer bir adam kırdaki nişanlı bir kızla karşılaşır, onu yakalayıp tecavüz ederse, yalnız tecavüz eden adam öldürülecek.

26 Kıza hiçbir şey yapmayacaksınız. Çünkü kızın ölümü hak edecek bir günahı yoktur. Bu, komşusuna saldırıp onu öldüren adamın davasına benzer.

B- İNCİL’DE ZİNA CEZASI

Yuhanna 8. bölümde şu olay yer alır:

3-4 Din bilginleri ve Ferisiler, zina ederken yakalanmış bir kadın getirdiler. Kadını orta yere çıkararak İsa'ya, «Öğretmen, bu kadın tam zina ederken yakalandı» dediler.

5 Musa, Yasa'da bize böyle kadınların taşlanması buyurdu, sen ne dersin?

6 Bunları İsa'yı sınamak amacıyla söylüyorlardı; onu suçlayabilmek için bir neden arıyorlardı. İsa eğilmiş, parmağıyla toprağa yazı yazıyordu.

7 Durmadan aynı soruyu sormaları üzerine doğruldu ve, «Aranızda günahsız olan, ona ilk taşı atsın!» dedi.

8 Sonra yine eğildi, toprağa yazmaya koyuldu.

9 Bunu işittikleri zaman, başta yaşlılar olmak üzere, birer birer dışarı çıkıp İsa'yı yalnız bıraktılar. Kadın ise orta yerde duruyordu.

10 İsa doğrulup ona, «Kadın, nerede onlar? Hiçbiri seni yargılamadı mı?» diye sordu.

11 Kadın, «Hiçbiri, efendim» dedi. İsa, «Ben de seni yargılamıyorum» dedi. «Git, artık bundan sonra günah işleme!»

İsa aleyhisselam bu sözüyle recmi kaldırmamış, sadece günahkar insanların şahitliğine dayanarak bu kadar ağır bir cezayı vermemiştir. Matta İncil'inde onun şu sözüne yer verilir:

17 Kutsal Yasa'yı ya da peygamberlerin sözlerini geçersiz kılmak için geldiğimi sanmayın. Ben geçersiz kılmaya değil, tamamlamaya geldim.

18 Size doğrusunu söyleyeyim, gök ve yer ortadan kalkmadan, her şey gerçekleşmeden, Kutsal Yasa'dan ufacak bir harf ya da bir nokta bile eksilmeyecek.

19 Bu nedenle, bu buyrukların en küçüklerinden birini kim çiğner ve başkalarına öyle yapmayı öğretirse, Göklerin Egemenliğinde en küçük sayılacak. Ama bu buyrukları kim yerine getirir ve başkalarına öğretirse, Göklerin Egemenliğinde büyük sayılacak. (Matta 5)

C- HADİSLERDE RECİM CEZASI

Muhammed aleyhisselamın önünden yüzü karartılmış ve değnekle dövülmüş bir Yahûdi geçirildi. Onları çağırdı, dedi ki; «Kitabınızda zinanın cezası böyle midir?» «Evet» dediler. Sonra onların alimlerinden birini çağırdı ve «Musa'ya Tevrat'ı indiren Allah adına soruyorum, Kitabınızda zina cezası bu şekilde midir? dedi. Dedi ki; «Eğer böyle sormasaydın söylemezdim, orada recm cezası vardır. Ama üst düzey kişiler arasında zina çoğaldı. Onlardan birini yakalarsak serbest bırakırdık, zayıfı yakalarsak ona o cezayı uygulardık. Dedik ki; gelin, üst düzeye de zayıfa da uygulayacağımız bir ceza üzerinde anlaşalım. Sonra recmin yerine yüz karartma ve değnek cezası koyduk. Allah'ın Elçisi sallallahu aleyhi ve sellem şöyle dedi:

«Allah'ım! Senin emrini ilk hayata sokan ben olacağım, çünkü onlar öldürmüşler.»

Hemen emir verdi, o Yahûdi recmedildi, yani taşlanarak öldürüldü. Sonra Allah Teâlâ şu âyeti indirdi:

يُحَرِّفُونَ الْكَلِمَ مِنْ بَعْدِ مَوَاضِعِهِ يَقُولُونَ إِنْ أُوتِيتُمْ هَذَا فَخُذُوهُ وَإِنْ لَمْ تُؤْتَوْهُ فَاحْذَرُوا

“... Kimi Yahûdiler ... sözleri yerleşik manasından kaydırır, tahrîf ederler. Derler ki; hakkınızda şu karar verilirse uyun, bu karar verilirse uymayın...” (Mâide 5/41)

Çünkü diyorlardı ki, “Muhammed’e gidin; yüz karartma ve değnek cezası verirse uyun, recm yani taşıyarak öldürme cezası verirse kaçın.” Sonra bütün kafirlerle ilgili şu âyetler indi:

لََّ اللَّهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ وَمَنْ لَمْ يَحْكَمْ بِمَا أَنْزَلَ

“... kim Allah’ın indirdiği ile hükmetmezse onlar kafirlerin ta kendileridir.”

وَمَنْ لَمْ يَحْكَمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ

“... kim Allah’ın indirdiği ile hükmetmezse onlar zalimlerin ta kendileridir.”

وَمَنْ لَمْ يَحْكَمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ

“... kim Allah’ın indirdiği ile hükmetmezse onlar fasıkların ta kendileridir.” (Mâide 5/44-47)[6]

Bir Yahûdi kadınla erkek zina etmişlerdi. Biri birine dedi ki; “Bizi şu peygambere götürün. Çünkü o, hafifletici hükümlerle gönderilmiştir. Eğer recmden hafif bir ceza verirse kabul ederiz, Allah’ın yanında bize bir dayanak olur, deriz ki; “Peygamberlerinden birinin kararına uyduk”. Peygamber sallallahu aleyhi ve selleme geldiler. Mescitte ashabı arasında oturuyordu. Dediler ki; “Ebû’l-Kasım![7] Zina etmiş bir erkekle kadın hakkındaki görüşün nedir?” O, hiçbir şey söylemeden Beyt-i midraslarına yani Tevrat eğitim ve öğretimi yaptıkları kuruma[8] geldi. Kapıda durdu ve dedi ki: “Musa’ya Tevrat’ı indiren Allah adına soruyorum, evli iken zina edenin cezası, Tevrat’ta nedir?” Dediler ki; yüzü kül ile karartılır, değnek vurulur ve eşeğe ters bindirilerek dolaştırılır. İçlerinden bir genç sessiz kaldı. Peygamber sallallahu aleyhi ve sellem onun suskunluğunu görünce yemin verdirerek ısrar etti. O genç dedi ki: “Allahım! ... Sen bize yemin verdin... Biz Tevrat’ta recm cezasını görüyoruz...” Peygamber sallallahu aleyhi ve sellem şöyle dedi: “Allah’ın emrine karşı ilk çıkışınız nasıl oldu?” Dediler ki: Başkanlarımızdan birinin bir yakını zina etti. O, ona recm uygulamayı erteledi. Sonra halktan biri zina etti. Başkan onu recmetmek istedi. Onun kavmi araya girdi ve dediler ki, “Senin yakını getirisen bizim yakını recmedilemez.” Sonra uygulanacak ceza konusunda anlaştilar. Peygamber sallallahu aleyhi ve sellem dedi ki: “Ben Tevrat’ta olan ile hükmediyorum.” Emir verdi, ikisi de recmedildi.

Zührî dedi ki: Bizdeki bilgiye göre şu âyet bu konuda inmiştir:

رَأَةٌ فِيهَا هُدًى وَنُورٌ يَحْكُمُ بِهَا النَّبِيُّونَ إِنَّا أَنْزَلْنَا التَّوْرَ

“Biz Tevrat’ı indirdik. Onda doğru yol ve nur vardır. Allah’a teslim olmuş peygamberler onunla hükmederler.” (Mâide 5/44) Peygamberimiz de onlardandır.[9]

Bir gün Muhammed aleyhisselama bir Yahûdi erkek ile bir Yahûdi kadın getirilmişti. Birlikte suç işlemişlerdi. Allah’ın Elçisi sallallahu aleyhi ve sellem dedi ki: Bu konuda Kitabınızda ne buluyorsunuz? Alimlerimiz yüzlerinin külle karartılması ve hayvana ters bindirilmeleri cezası koydu dediler.

Abdullah b. Selam dedi ki: “Ey Allah’ın Elçisi, söyle, Tevrat’ı getirsinler.” Tevrat getirildi. Biri elini recm âyeti üzerine koydu. Öncesini ve sonrasını okumaya başladı. Abdullah b. Selam; “Kaldır elini” dedi. Elinin altında recm âyeti hemen görüldü. Allah’ın Elçisi emir verdi, ikisi de taşlanarak öldürüldü.[10]

Allah’ın Elçisi’nin Yahûdilere hükmü, ancak Allah’ın hükmü olabilirdi. Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

مُهَيِّمًا عَلَيْهِ فَاحْكُم بَيْنَهُم بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ وَلَا تَتَّبِعْ وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ الْكِتَابِ وَأَهْوَاءَهُمْ

“Sana bu Kitab’ı; önceki kitapları haklı bulur ve onları güven altına alır biçimde, doğrularla dolu olarak indirdik. Öyleyse onların arasında Allah’ın indirdiği ile hükmet. Sana gelen bu doğruları bırakıp onların arzularına uyma...” (Mâide 5/48)

Aşağıdaki âyetin, bu zina olayı ile ilgili olduğu bildirilmiştir:[11]

دِ ذَٰلِكَ وَمَا أَوْلَىٰكَ بِالْمُؤْمِنِينَ وَكَيْفَ يُحْكُمُونَكَ وَعِنْدَهُمُ التَّوْرَةُ فِيهَا حُكْمُ اللَّهِ ثُمَّ يَتَوَلَّوْنَ مِنْ بَعْدِ

“Seni nasıl hakem yapıyorlar? Yanlarında Tevrat var ve onda Allah’ın hükmü var. Sonra bunun arkasından sırtlarını çeviriyorlar! Onlar inanan kimseler değillerdir.” (Mâide 5/43)

Bu âyet, Tevrat’taki zina hükmünün Allah’ın hükmü olduğunu kesinleştirmiştir. Yahûdilerin Peygamberimize gelmeleri, bu cezadan kaçmak içindi. Bu yüzden gönderdikleri kişilere; (إِنَّ) (أَوْتَيْتُمْ هَٰذَا فَخُذُوهُ وَإِنْ لَمْ تُؤْتُوهُ فَآخِذُوا ... **Hakkınızda şu karar verilirse uyun, bu karar verilirse uymayın...**” (Mâide 5/41) demişlerdi.[12]

Tevrat’taki hüküm, Allah’ın hükmü olduğuna göre Peygamberimiz başka bir ceza veremezdi. O, bir süre, zina eden Müslümanlara da Tevrat’ı uygulamıştır. Şu hadis bunu göstermektedir:

Ebû Hureyre ve Zeyd b. Halid dediler ki, Peygamber sallallahu aleyhi ve sellem’in yanındaydık. Bir adam kalktı ve şöyle dedi: “Allah için, aramızda sadece Allah’ın kitabıyla hükmetmeni istiyorum.” Davalısı daha anlayışlıydı, o da kalktı ve şöyle dedi; “Aramızda Allah’ın kitabı ile hükmet ve beni dinle.” Peygamberimiz, “konuş” dedi, o da şöyle konuştu:

“Oğlum bunun işçisiydi, karısıyla zina etti. 100 koyun ile hizmetçi köleyi fidye olarak verdim. Bilenlere sordum, oğluma 100 değnek ve bir yıl sürgün, kadına da recm gerektiğini söylediler.”

Peygamberimiz dedi ki: Canım elinde olana and içerim, aranızda elbette şanı yüce Allah’ın kitabı ile hükmedeceğim. 100 koyun ile köle geri alınır. Oğluna 100 değnek ve bir yıl sürgün gerekir. Üneys, şu adamın karısına git, suçu kabul ederse recmet. Gitti kadın suçu kabul edince recmetti.[13]

Burada sözü edilen **“Allah’ın kitabı”**nın Tevrat olduğu kesindir. Çünkü Kur’ân’da zina ile ilgili bir âyet henüz inmemiştir. İnen âyetlerin hiçbirinde de recm cezası bulunmamaktadır.

Elimizdeki Tevrat’ta değnek cezası yoktur. Bu ceza, Medine Yahûdilerinin elindeki nüshada olabilir.

D- RECİM CEZASININ KALDIRILIŞI

Nisa Suresindeki âyetlerle recm, yani taşlayarak öldürme cezası, kadınlar için ev hapsine çevrilmiş ayrıca kadın ve erkeğe, kendilerini düzeltinceye kadar eziyet edilmesi, hükme bağlanmıştır. Allah Tealâ şöyle buyurmuştur:

ة مِنْ نِسَائِكُمْ فَاسْتَشْهِدُوا عَلَيْهِنَّ أَرْبَعَةً مِنْكُمْ فَإِنْ شَهِدُوا فَأَمْسِكُوهُنَّ فِي الْبُيُوتِ حَتَّىٰ وَاللَّاتِي يَأْتِيَنَّ الْفَاحِشَةَ
صَلْحًا فَأَعْرِضُوا عَنْهُمَا إِنَّ آبَاءَ وَيَتَوَفَّاهُنَّ الْمَوْتَ أَوْ يَجْعَلِ اللَّهُ لَهُنَّ سَبِيلًا. وَاللَّذَانِ يَأْتِيَانَهَا مِنْكُمْ فَأَدُوهُمَا فَإِنْ تَدَّ
اللَّهُ كَانَ تَوَابًا رَحِيمًا.

“Kadınlarınızdan fuhuş yapanlara karşı içinizden dört şahit getirin. Eğer şahitlik ederlerse onları evlere kapatın. Bu, ölüm canlarını alıncaya, ya da Allah onlara bir yol açıncaya kadar böyle gitsin.

İçinizden bu suçu işleyen çiftlere eziyet edin. Eğer tevbe edip kendilerini düzeltecek olurlarsa bırakın. Allah tevbeleri kabul eder, ikramı boldur.” (Nisa 4/15-16)

Bu âyetler hem Tevrat’taki recm, yani taşlanarak öldürme cezasını kaldırmış, hem de bekârlara verilen 100 değnek ve sürgün cezasını hafifletmiştir. Bakire bir kadının bir yıl sürgünde kalması, yeni bir âyetle önünün açılmasına kadar evinde kalmasından zordur. Burada evli – bekâr ayırımı da yapılmamıştır.

Birinci âyette geçen, **“...Allah onlara bir yol açıncaya kadar...”** ifadesi, cezanın daha da hafifletileceğini gösterir. Hafifletme Nur Suresinin ikinci âyetiyle olmuştur. Allah Tealâ şöyle buyurur:

لا تَأْخُذْكُمْ بِهِمَا رَأْفَةٌ فِي دِينِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ الزَّانِيَةَ وَالزَّانِيَ فَاجْلِدُوا كُلَّ وَاحِدٍ مِنْهُمَا مِئَةَ جَلْدَةٍ وَ
وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَلْيَشْهَدْ عَذَابَهُمَا طَائِفَةٌ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ.

“Zina eden kadınla zina eden erkekten her birine yüz değnek vurun. Eğer Allah’a ve o son güne inanıyorsanız, Allah’ın verdiği cezayı yerine getirirken onlara karşı yumuşamayın. İnananlardan bir takım da onlara yapılan azabı gözleriyle görsün.” (Nur 24/2)

Bu âyet, kadın-erkek, evli-bekâr ayırımı yapmadan zina cezasını 100 değnek olarak hükme bağlamıştır. Bu ceza, Nisa suresinde geçen, ölünceye kadar ev hapsinden ve kendini düzelttiği kanaati doğuncaya kadar eziyet görmekten hafiftir.

Kur’ân, Tevrat’ta yer alan, Peygamberimizin de bir süre uyguladığı zina ile ilgili hükümleri neshetmiştir. Peygamberimizin önceki uygulamalarına bakarak Nur Suresinin, bekârlara verilecek cezayı düzenlediği, Kur’ân’da evlilerle ilgili hüküm olmadığı, onlara recm cezası gerektiği kanaatine varanlar olmuştur. Halbuki üç âyette, evlilere verilecek cezanın da 100 değnek olması gerektiği açıkça gösterilmiştir.

1. Karısına Zina İftirası

ات بِاللَّهِ إِنَّهُ لَمِنَ وَالَّذِينَ يَرْمُونَ أَرْوَاجَهُمْ وَلَمْ يَكُنْ لَهُمْ شُهَدَاءُ إِلَّا أَنْفُسُهُمْ فَشَهَادَةُ أَحَدِهِمْ أَرْبَعُ شَهَادَاتٍ
لَعْنَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ إِنْ كَانَ مِنَ الْكَاذِبِينَ. وَيَذَرُ عَنْهَا الْعَذَابَ أَنْ تَشْهَدَ أَرْبَعَ شَهَادَاتٍ بِاللَّهِ الصَّادِقِينَ. وَالْخَامِسَةَ أَنْ
إِنَّهُ لَمِنَ الْكَاذِبِينَ. وَالْخَامِسَةَ أَنْ غَضَبَ اللَّهُ عَلَيْهَا إِنْ كَانَ مِنَ الصَّادِقِينَ.

“Karılarına zina suçu atan ve kendileri dışında şahitleri olmayanlar... Böyle birinin şahitliği, kesinlikle doğru söylediğine dair dört defa Allah’ı şahit tutması ile olur. Beşincisinde, eğer yalan söylüyorsa Allah’ın lanetine uğramayı diler. Kadından o azabı (el-azab) giderecek olan şu şekilde dört defa şahitlik etmesidir: Allah şahit, kocası kesinlikle yalan söylüyor. Beşincisinde, eğer doğru söylüyorsa Allah’ın gazabına uğramayı diler.” (Nur 24/6-9)

8. âyetteki **“o azab=el-azab”** ifadesi, dört âyet önceki 100 değnek cezasını gösterir. **“el”** takısı ahd içindir; başında bulunduğu kelimeye, önceden belirlenmiş bir anlam yükler. Zina konusunda Kur’ân’da belirlenmiş azab 100 değnektir. Arapça bakımından o kelimenin başka bir şeyi göstermesi mümkün değildir. Yukarıdaki kadının evli olduğu da kesindir.

2. Peygamber Eşleriyle İlgili Âyet

عِىَ اللّٰهِ يَسِيرًا يَا نِسَاءَ النَّبِيِّ مَن يَأْتِ مِنْكُنَّ بِفَاحِشَةٍ مُّبَيَّنَةٍ يُضَاعَفْ لَهَا الْعَذَابُ ضِعْفَيْنِ وَكَانَ ذَلِكَ عَدَا

“Ey peygamberin hanımları! İçinizden kim açık bir fahişelik yaparsa onun için o azab (el-azab) ikiye katlanır.” (Ahzab 33/30)

Peygamber hanımlarının evli olduğu açıktır. Onlara verilebilecek bir cezanın katlanabilir cinsten olması gerekir. Ölüm cezasının iki katı olmaz ama 100 değnek ikiye katlanabilir.

Bu âyetlerde geçen **el-azab** kelimesi de, sadece Nur suresindeki 100 değneği gösterir. Çünkü onlardaki **“el”** takısı da ahd içindir.

3. Evli Cariyelerin Zinası

فَإِنْ أَتَيْنَ بِفَاحِشَةٍ فَعَلَيْهِنَّ نِصْفُ مَا عَلَى الْمُحْصَنَاتِ مِنَ الْعَذَابِ

“... ellerinizin altındaki mümin cariyeler... Evlendikleri zaman fahişelik yaparlarsa hür kadınlara verilen o azabın (el-azab) yarısı gerekir...” (Nisa 4/25)

Evli hür kadınların cezası recm olsa, taşlanarak öldürmenin yarısı olmaz. Çünkü bazıları tek taşla ölür, bazıları için çok sayıda taş gerekir. Yarıya bölünebilecek olan, sadece yüz değnektir.

Sonuç olarak zina suçunun tek cezası 100 değnektir. Bu kadar açık delillerden sonra bunun aksi iddia edilemez. Zaten Allah’ın Elçisi şöyle demiştir: İmkan buldukça şüphelerle had cezalarını düşürün.[14] Bu kadar açık delil varken şüpheli delile dayanarak recm cezası savunulamaz.

Böylece Kur’ân, zina cezası konusunda hem Tevrat’ı, hem de İncil’i neshetmiş olmaktadır.

4. Recmin Kalktığını Gösteren Hadisler

eş-Şeybânî dedi ki; Abdullah b. Ebî Evfâ’ya “Allah’ın Elçisi sallallahu aleyhi ve sellem recim cezası uyguladı mı?” diye sordum. “Evet” dedi. “Nur suresinden önce mi, sonra mı” dedim. “Bilmiyorum” dedi.”[15]

Ancak aşağıdaki rivayet, recim uygulamasının Nur Suresi’nin inmesinden önce olduğunu göstermektedir:

Bir erkek zina itirafında bulunmuştu. Allah'ın Elçisi sopa istedi. Kırık bir sopa getirildi. "Daha iyisi olsun" dedi. Yeni bir sopa getirildi, budakları yontulmamıştı. "Bundan hafif olsun" dedi. Düzgün, yumuşak bir sopa getirildi. Allah'ın Elçisi emretti, adama sopa vuruldu. Sonra şöyle dedi:

"Ey insanlar! Artık Allah'ın koyduğu sınırlardan kaçınmanızın zamanı geldi. Kim bu pisliklerden bir şey yaparsa Allah'ın örtüsüyle örtünsün.[16] Çünkü bize yüzünü gösterene **Allah'ın Kitabını** uygularız." [17]

Burada evli, ya da bekâr olduğuna bakılmaksızın, suçluya 100 değnek vurulması, sonra **Allah'ın kitabının** uygulandığının söylenmesi, bütün şüpheleri kaldıracak mahiyettedir. Çünkü Allah'ın Kitabı'nda 100 değnek dışında bir ceza yoktur.

KAYNAK: Abdulaziz Bayındır, **Kur'an Işığında Doğru Bildiğimiz Yanlışlar**, Süleymaniye Vakfı Yayınları, 2. Baskı, İstanbul, 2007, s: 280-294.

[1] el-Ayn **سَخ** imad.

[2] Elinde Allah tarafından indirilmiş kitaplardan olan topluluklara verilen genel ad.

[3] İnsanları din yoluyla sömürenler, kitaplarına kutsallık vermek için onların kendilerine Allah tarafından yazdırıldığı havasını verirler. Bu yolla aldatılanlar oldukça fazladır.

[4] âyette **ك تَاب** kelimesi muarref b'il-lâm olarak iki kere tekrarlandığı için ikisine de Kur'an anlamı verilmiştir. Çünkü Kur'an, önceki kitaplarda olup kendinde de olan âyetleri tasdik eder; yoksa onlara sokuşturulmuş şeyleri tasdik etmez. Zina edenin recmedilmesi gibi ağır hükümlerin hafifletilmesi de bir çeşit tasdiktir. Kur'an, Allah tarafından korunduğu için önceki kitapların bu tür hükümleri de korunmuş olmaktadır.

[5] Açıklamalı Mecelle (Mecelle-i Ahkâm-ı Adliye), Kont. Ali Himmet Berki, İstanbul, 1978, m. 48.

[6] Müslim, Hudud, 28.

[7] Kasım'ın babası demektir. Araplar bir kişiyi ilk oğlunun adıyla çağırırlar. Peygamberimizin ilk oğlu Kasım idi..

[8] Ahmet Önkal, "Beytülmidrâs", DİA, c. VI, s. 95.

[9] Ebû Davûd, Hudud, 26.

[10] Buhârî, Hudûd, 24.

[11] et-Taberî, Tefsir, c. IV s. 583; el-Cessâs, Ahkâmü'l-Kur'ân, c. II, s. 438; el-Kurtubî, el-Cami li ahkâmi'l-Kur'ân, c. VI, s. 122.

[12] et-Taberî, Tefsir, c. IV, s. 577.

[13] Buhârî, Hudûd, 30.

[14] Tirmizi, Hudud, 2.

[15] Buhârî, Hudûd, 21.

[16] Tevbe etsin.

[17] Muvatta, Hudûd, 2/12.